

**Kör, Görme Engelli, veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin
Yayımlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair
Marakeş Anlaşması**

Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü
Cenevre, 2013

Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayınlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşması*

İÇİNDEKİLER

Önsöz

Madde 1:	Diğer Sözleşme ve Anlaşmalarla İlişkisi
Madde 2:	Tanımlar
Madde 3:	Yararlanıcı Kişiler
Madde 4:	Erişilebilir Format Kopyalara İlişkin Ulusal Hukuk Sınırlamaları ve İstisnalar
Madde 5:	Erişilebilir Format Kopyalarının Sınır Ötesi Değişimi
Madde 6:	Erişilebilir Format Kopyalarının İthali
Madde 7:	Teknolojik Önlemlere İlişkin Yükümlülükler
Madde 8:	Mahremiyete Saygı
Madde 9:	Sınır Ötesi Değişimi Kolaylaştırmak için İşbirliği
Madde 10:	Uygulamaya İlişkin Genel İlkeler
Madde 11:	Sınırlamalar ve İstisnalar için Genel Yükümlülükler
Madde 12:	Diğer Sınırlamalar ve İstisnalar
Madde 13:	Kurul
Madde 14:	Uluslararası Büro
Madde 15:	Anlaşmaya Taraf Olma Ehliyeti
Madde 16:	Anlaşma Çerçevesinde Hak ve Yükümlülükler
Madde 17:	Anlaşmanın İmzalanması
Madde 18:	Anlaşmanın Yürürlüğe Girişi
Madde 19:	Anlaşmaya Taraf Olma Tarihi
Madde 20:	Anlaşmadan Çekilme
Madde 21:	Anlaşmanın Lisanları
Madde 22:	Tevdi Makamı

* Bu Anlaşma 27 Haziran 2013 tarihinde, Görme Engelli ve Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayınlanmış Eserlere Erişimlerini Kolaylaştırmak için bir anlaşma akdetmek amacıyla Diplomatik Konferans tarafından kabul edilmiştir.

Önsöz

Taraf ülkeler,

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Engellilerin Haklarına İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nde ilan edilen ayrımcılık yapmama, fırsat eşitliği, erişilebilirlik ve topluma tam ve etkin katılım ve dâhil olma ilkelerini *akılda tutarak*,

Görme engeli veya başka bir nedenle basılı materyal okuma engeli bulunan kişilerin, kendi seçtikleri her türlü iletişim biçimi aracılığıyla, eğitim hakkı ve araştırma yapma fırsatından yararlanma dâhil olmak üzere diğer bireylerle eşit olarak her türlü bilgi ve fikir arama, alma ve yayma özgürlüğü de dâhil, ifade özgürlüklerini sınırlayan ve tam anlamda gelişmelerine engel oluşturan zorlukların *farkında olarak*,

Toplumun kültürel yaşamına katılmak, sanattan keyif almak ve bilimsel ilerleme ve bunun faydalarını paylaşmak için görme engeli veya başka bir nedenle basılı materyal okuma engelli kişiler de dâhil herkes için fırsatlar geliştirmenin ve edebi ve sanatsal yaratımlar için telif hakkı korumasının bir teşvik ve ödül olduğunun önemini *vurgulayarak*,

Görme engelli veya başka bir nedenle basılı materyal okuma engelli kişilerin toplumda eşit fırsatlar elde etme amacıyla yayınlanmış eserlere erişimlerdeki engellerin ve hem erişilebilir formatlarda eser sayısını artırma hem de bu tür eserlerin dolaşımını geliştirme ihtiyacının *farkında olarak*,

Görme engelli veya başka bir nedenle basılı materyal okuma engelli kişilerin çoğunluğunun gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerde yaşadığını *dikkate alarak*,

Ulusal telif hakkı yasalarındaki farklılıklara rağmen, görme engelli veya başka bir nedenle basılı materyal okuma engelli kişilerin yaşamlarına yeni bilgi ve iletişim teknolojilerinin olumlu etkisinin, uluslararası düzeyde gelişmiş bir yasal çerçeve ile güçlendirilebileceğini *göz önünde bulundurarak*,

Birçok üye devletin, görme engelli veya başka bir nedenle basılı materyal okuma engelli kişiler ile ilgili kendi ulusal telif hakkı yasalarında sınırlamalar ve istisnalar oluşturmalarına rağmen, halen bu kişiler için mevcut eserlerin erişilebilir format kopyalarına erişimde devam eden sıkıntıların varlığını ve bu kişilerin eserlere erişebilmeleri için gösterecekleri çabanın önemli kaynaklara ihtiyaç duymasını ve erişilebilir format kopyalarının sınır ötesi değişim olanaklarının eksikliğinin bu çabaların tekrarını zorunlu kıldığını *göz önünde bulundurarak*,

Hem hak sahiplerinin kendi eserlerini, görme engelli veya başka bir nedenle basılı materyal okuma engelli kişiler için erişilebilir hale getirme konusunda rollerinin ve hem de; özellikle piyasada böyle bir erişimin sağlanmadığı durumlarda, eserlerin bu kişilere yönelik olarak erişilebilir hale getirilmesi için uygun sınırlamalar ve istisnaların önemini *göz önünde bulundurarak*,

Eser sahiplerinin haklarının etkin olarak korunması ve daha yüksek kamu yararı, özellikle eğitim, araştırma ve bilgiye erişim arasındaki dengenin sürdürülmesi ihtiyacı ve böyle bir dengenin,

görme engelli veya başka bir nedenle basılı materyal okuma engelli kişilerin yararına, eserlere etkin ve zamanında erişimini kolaylaştırması gerektiğini *göz önünde bulundurarak*,

Mevcut uluslararası anlaşmalar çerçevesinde, telif hakkının korunması konusunda Akit Tarafların yükümlülükleri ve Edebiyat ve Sanat Eserlerinin Korunmasına İlişkin Bern Sözleşmesi Madde 9(2) ve diğer uluslararası belgelerle konulan sınırlamalar ve istisnalar için üç adım testinin önemi ve esnekliğini *tekrar teyit ederek*,

Kalkınma konularının örgütün çalışmalarının ayrılmaz bir parçasını oluşturmasını sağlamayı hedefleyen Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) Genel Kurulu tarafından 2007 yılında kabul edilen Kalkınma Gündemi önerilerinin önemini *akılda tutarak*,

Uluslararası telif hakları sisteminin öneminin ve görme engelli veya başka bir nedenle basılı materyal okuma engeli bulunan kişiler tarafından eserlerin kullanımının kolaylaştırılması bakımından sınırlamalar ve istisnalarda uyum isteğinin *bilincinde olarak*,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

Madde 1

Diğer Sözleşme ve Anlaşmalarla İlişkisi

Bu Anlaşmanın hiçbir hükmü Akit Tarafların, başka anlaşmalardan doğan birbirlerine karşı yükümlülüklerini ihlal etmez, diğer anlaşmalar ile sahip olduğu haklara halel getirmez.

Madde 2

Tanımlar

Bu Anlaşmanın amaçları için:

- (a) “Eserler”; Edebiyat ve Sanat Eserlerinin Korunmasına İlişkin Bern Sözleşmesi Madde 2(1) anlamında, yayınlanmış veya herhangi bir ortamda umuma arz edilmiş metin, notasyon ve/veya ilgili illüstrasyon şeklinde edebiyat ve sanat eserlerini¹,
- (b) “Erişilebilir format kopya”; Görme engeli veya başka bir nedenle basılı materyal okuma engeli olmayan kişiler kadar rahat ve uygun bir şekilde erişimlerine izin vermek de dahil olmak üzere; yararlanıcı kişilerin eserlere alternatif bir yol veya formla erişimini sağlayan eser nüshası demektir. Erişilebilir format kopya sadece yararlanıcı kişiler tarafından kullanılır ve eserleri alternatif bir formatta erişilebilir hale getirmek için gerekli değişiklikleri ve yararlanıcı kişilerin alternatif format ve erişim ihtiyaçlarını dikkate alarak orijinal eserin bütünlüğüne saygı gösterilmelidir.
- (c) “Yetkili kuruluş”; kar amacı gütmeyen yararlanıcı kişilere eğitim, öğretim, uyarlanabilir okuma ya da bilgi erişimini sağlamak için devlet tarafından yetkilendirilmiş veya tanınan bir kuruluş anlamına gelir. Ayrıca bu kavram, yararlanıcı kişilere aynı hizmetleri, temel faaliyetleri veya kurumsal yükümlülüklerinden biri olarak sunan kar amacı gütmeyen kuruluşları veya devlet kurumlarını da kapsar.²

Bir Yetkili Kuruluş kendisine ait uygulamaları,

- i. hizmet verdiği kişilerin, yararlanıcı kişiler olduğunu belirlemek;
- ii. erişilebilir format kopyaların dağıtımını ve erişime sunulmasını yararlanıcı kişiler ve/veya yetkili kuruluşlarla sınırlamak,
- iii. yetkisiz kopya çoğaltımının, dağıtımının ve kullanıma sunulmasının karşısında olmak ve

¹ **Madde 2(a) ya ilişkin Anlaşma Beyanı:** Bu Anlaşmanın amaçları doğrultusunda, “bu tanımlamanın sesli -kitaplar gibi ses formundaki eserleri kapsadığı anlaşılmaktadır.

² **Madde 2(c) ye ilişkin Anlaşma Beyanı:** Bu Anlaşmanın amaçları doğrultusunda, “devlet tarafından tanınan kuruluşlar” olarak eğitim, öğretim, uyarlanabilir okuma ya da kar amacı gütmeyen yararlanıcı kişilere bilgi erişimi sağlamak için devletten mali destek alan kuruluşları kapsayabileceği anlaşılmaktadır.

- iv. Madde 8 uyarınca, yararlanıcı kişilerin mahremiyetine saygı gösterirken, eserlerin kopyalarının, taşınmasında ve kayıt altına alınmasında özel dikkat göstermek için belirler ve uygular.

Madde 3

Yararlanıcı Kişiler

Yararlanıcı kişiler, herhangi diğer engellerine bakılmaksızın;

- (a) kör olan;
- (b) görme bozukluğu veya engeli olmayan kişilerle önemli ölçüde eşdeğer bir görme fonksiyonunu kazandıracak şekilde iyileştirilemeyen; bu sebeple basılı eserleri böyle bir engeli veya bozukluğu olmayan kişilerle önemli ölçüde eş derecede okuyamayan görme bozukluğu olan ya da algılama veya okuma engelli³;
- (c) bunun dışında, bir kitabı tutmayı veya çevirmeyi veya okuma için kabul edilebilir bir süre gözlerini sabit tutmayı veya odaklamayı fiziksel engelliliği nedeniyle gerçekleştiremeyen

kişilerdir.

Madde 4

Erişilebilir Format Kopyalarına İlişkin Ulusal Hukuk Sınırlamaları ve İstisnalar

1. (a) Akit Taraflar, kendi ulusal telif hakkı yasalarında, eserlerin, yararlanıcı kişiler için erişilebilir format kopyalarında ulaşılabilirliğini kolaylaştırmak için, WIPO Telif Hakları Anlaşmasında (WCT) belirtildiği şekilde, çoğaltma, yayma ve kamunun erişimine sunma haklarına bir sınırlama ya da istisna sağlayacaktır. Ulusal yasalarda yer alan sınırlama ya da istisnalar, alternatif formatta erişilebilir hale getirmek için eserde gereken değişikliklerin yapılmasına imkân vermelidir.
- (b) Akit Taraflar ayrıca, yararlanıcı kişilerin eserlere erişimini kolaylaştırmak amacıyla temsil hakkına da sınırlama ya da istisna getirebilirler.
2. Bir Akit Taraf, Anlaşmanın 4/1 inci maddesini, aynı maddede belirtilen tüm haklar için kendi ulusal telif hakkı yasalarında şu şekilde sınırlama ya da istisna sağlayarak yerine getirebilir:

³ **Madde 3 (b) ye ilişkin Anlaşma Beyanı:** Bu lisanda “iyileştirilemeyen” kelimesinin tüm olası tıbbi tanı ve tedavi prosedürlerinin kullanılması gerektiği anlamına geldiğini kaydetmektedir.

(a) Yetkili kuruluşların, telif hakkı sahibinin izni olmaksızın bir eserin erişilebilir format kopyasını yapmasına, bir başka yetkili kuruluştan erişilebilir bir format kopya temin etmesine ve ticari olmayan ödünç verme ya da telli veya telsiz yollarla elektronik olarak umuma iletimini de içerecek şekilde ve bu sonuçları sağlayacak herhangi bir ara adımı da öngörmek suretiyle, bu kopyaları yararlanıcı kişilere herhangi bir yolla temin etmelerine, aşağıdaki koşulların tamamı karşılandığı zaman izin verilecektir:

- i. Bu faaliyeti üstlenmek isteyen yetkili kuruluşun, o esere veya kopyasına yasal olarak erişmesi;
- ii. Eserin bir erişilebilir format kopyaya dönüştürülmesi; öyle ki, bu erişilebilir format içinde bilginin izlenebilmesi için gerekli herhangi bir araç yer alabilir, ancak yararlanıcı kişinin esere erişimini sağlamak için gerekli olanlar dışında değişiklik yapılamaz;
- iii. Bu tarz erişilebilir format kopyaların sadece yararlanıcı kişiler tarafından kullanılmak üzere tedarik edilmesi;
- iv. Üstlenilen faaliyetin kar esasına dayanmaması.

ve

(b) Yararlanıcı kişi ya da yararlanıcı kişinin bakımını asli olarak üstlenen veya ona bakım hizmeti veren de dahil olmak üzere onun adına hareket eden kişi, yararlanıcı kişinin kişisel kullanımı için bir eserin erişilebilir format kopyalarını yapabilir veya diğer taraftan yararlanıcı kişinin bir esere veya o eserin kopyasına yasal olarak erişim hakkı varsa erişilebilir bir format kopya yapmasına veya kullanmasına yardımcı olabilir.

3. Bir Akit Taraf, Anlaşmanın 10 ve 11 inci maddeleri uyarınca, kendi ulusal telif hakkı yasasında başka sınırlamalara ve istisnalara yer vererek Anlaşmanın 4(1) inci maddesini yerine getirebilir⁴.

4. Akit Taraf, bu madde kapsamında yer alan sınırlamaları ve istisnaları, piyasada yararlanıcı kişilerce makul şartlar altında ticari olarak elde edilemeyen belirli erişilebilir formatta eserler ile sınırlı tutabilir. Bu imkândan yararlanan her Akit Tarafın, Anlaşmanın onaylanması veya kabul edilmesi anında ya da Anlaşmaya katılım zamanında veya sonraki bir zamanda WIPO Genel Müdürlüğüne tevdi edilen bildirimle beyan etmesi gerekir.⁵

5. Bu madde altındaki sınırlamalar veya istisnaların bir bedele tabi olup olmadığının belirlenmesi ulusal hukukun konusunu oluşturur.

⁴ **Madde 4(3) e ilişkin Anlaşma Beyanı:** Bu maddenin, görme engelliler ve başka bir nedenle basılı materyal okuma engelli kişilere ilişkin çeviri hakları hususunda Bern Sözleşmesi kapsamında izin verilen istisnaların uygulanabilirliği kapsamını ne genişleteceği ne de azaltacağı anlaşılmaktadır.

⁵ **Madde 4(4) e ilişkin Anlaşma Beyanı:** Bir ticari ulaşılabilirlik gerekliliği, bir sınırlama ya da istisnanın, üç adım testi ile uyumlu olup olmadığı hususunda ön bir hüküm oluşturmaz.

Madde 5

Erişilebilir Format Kopyaların Sınır Ötesi Değişimi

1. Akit Taraflar, bir sınırlama ya da istisna veya kanun hükmü uyarınca erişilebilir bir format kopya meydana getirilmişse, bu erişilebilir format kopyanın, yetkili kuruluş tarafından bir diğer Akit Taraftaki yararlanıcı kişi veya yetkili kuruluşa dağıtılabilmesi veya erişime sunulabilmesini sağlamakla yükümlüdür.⁶

2. Dağıtım veya erişime sunma öncesinde kaynak yetkili kuruluşun, erişilebilir format kopyanın yararlanıcılar dışındaki kişiler için kullanılacağını bilmemesi veya bilmemesine yönelik makul gerekçelere sahip olması koşuluyla, Akit Taraf Anlaşmanın 5(1) inci maddesini kendi ulusal telif hakkı yasasında aşağıdaki gibi bir sınırlama ya da istisna sağlayarak yerine getirebilir:

- a. Yetkili kuruluşlara, erişilebilir format kopyaları, hak sahibinin yetkilendirmesi olmaksızın, yararlanıcı kişilerin münhasır kullanımı için diğer bir Akit Taraftaki yetkili kuruluşa dağıtması ve erişime sunması için izin verilir;
ve
- b. Yetkili kuruluşlara, hak sahibinin yetkilendirmesi olmaksızın ve Anlaşmanın 2/c maddesi uyarınca, erişilebilir format kopyaları, bir diğer Akit Taraftaki yararlanıcı kişilere dağıtması ve erişime sunması için izin verilir⁷.

3. Akit Taraf, Anlaşmanın 5(1) inci maddesini , Anlaşmanın 5(4), 10 ve 11 inci maddelerine istinaden kendi ulusal telif yasasında başka sınırlamalar ve istisnalar tanıyarak yerine getirebilir.

4. (a) Akit Taraftaki bir yetkili kuruluş, Anlaşmanın 5 (1) inci maddesi uyarınca erişilebilir format kopyaları aldığı zaman ve bu Akit Tarafın, Bern Sözleşmesi Madde 9 da yer alan yükümlülüğü bulunmasa dahi, bu Akit Taraf, kendi hukuk sistemi ve uygulamaları ile uyumlu olarak erişilebilir format kopyaların yalnızca yararlanıcı kişilerin yararına çoğaltılmasını, dağıtılmasını ve erişime sunulmasını kendi yargı çevresinde sağlayacaktır.

(b) Akit Tarafın, WIPO Telif Hakları Sözleşmesine taraf olmaması durumunda; erişilebilir format kopyaların, bu Anlaşmanın 5(1) maddesi uyarınca yetkili kuruluş tarafından

⁶ **Madde 5(1) e ilişkin Anlaşma Beyanı:** Ayrıca, bu Anlaşmadaki hiçbir ifadenin herhangi başka bir anlaşma kapsamında bulunan münhasır hakların kapsamını azaltmadığı veya genişletmediği anlaşılmaktadır.

⁷ **Madde 5(2) ye ilişkin Anlaşma Beyanı:** Başka bir Akit Tarafın, doğrudan yararlanıcı kişiye dağıtımı veya erişilebilir format kopyalarını yapması için, yetkili bir kuruluşun hizmet verilen kişinin bir yararlanıcı kişi olduğunu onaylaması ve takip etmesi için Madde 2(c) de belirtilen başka önlemleri uygulaması uygun olabilir.

yayılması ve erişime sunulması kendi yargı alanıyla sınırlıdır veya taraf olması durumunda bu Anlaşmanın uygulanmasına yönelik istisna ve sınırlamaları, eserin normal kullanımı ile çelişmeyen ve hak sahibinin meşru çıkarlarına zarar vermeyen belirli özel durumlarda yayma hakkı ve erişime sunma hakkı ile sınırlı tutar.^{8 9}

(c) Bu maddede yer alan hiçbir husus, hangi eylemin yayma veya hangi eylemin erişime sunma olacağıının belirlenmesini etkilemez.

5. Bu Anlaşma'nın hiçbir hükmü, hakların tükenmesi hususunu ele almak için kullanılamaz.

Madde 6 **Erişilebilir Format Kopyaların İthalı**

Bir Akit Tarafın ulusal yasasının, yararlanıcı kişiye, onun adına veya yararına hareket eden kişiye ya da yetkili kuruluşa bir eserin erişilebilir formatını oluşturmaya izin verdiği durumda, bu Akit Tarafın ulusal yasası bu kişilerin, hak sahibinin izni olmaksızın, yararlanıcı kişi lehine erişilebilir format kopya ithal edilmesine de izin verecektir.¹⁰

Madde 7 **Teknolojik Önlemlere İlişkin Yükümlülükler**

Akit Taraflar, etkili teknolojik önlemlerin devredışı bırakılmasına karşı uygun yasal koruma ve etkili hukuki çözüm yolları öngörmeleri halinde, bu yasal korumanın, yararlanıcı kişilerin bu Anlaşma ile sağlanan sınırlamalar ve istisnalardan faydalanmalarını engellememesini sağlamak üzere gereken uygun önlemleri alacaklardır¹¹.

⁸ **Madde 5(4)(b) ye ilişkin Anlaşma Beyanı:** Bu Anlaşma'nın hiçbir maddesi, Akit bir Tarafın diğer uluslararası anlaşmalar çerçevesindeki yükümlülüklerinin ötesinde üç aşamalı testi kabul etmesini ve uygulamasını gerektirmemekte veya ifade etmemektedir.

⁹ **Madde 5(4)(b) ye ilişkin Anlaşma Beyanı:** Bu Anlaşma'nın hiçbir maddesinin, Akit Tarafa, WCT'yi onaylama ya da WCT'ya katılma ya da hükümlerine uyma yükümlülüğü getirmediği ve WCT de yer alan haklar, sınırlamalar ve istisnalara hanel getirmediği anlaşılmaktadır.

¹⁰ **Madde 6 ya ilişkin Anlaşma Beyanı:** Bu Akit Tarafların Madde 4 altındaki yükümlülüklerini uygularken sahip oldukları esnekliklere Madde 6 yı uygularken de sahip oldukları anlaşılmaktadır.

¹¹ **Madde 7 ye ilişkin Anlaşma Beyanı:** Yetkili kuruluşların, çeşitli durumlarda, erişilebilir format kopyalarının yapımı, dağıtım ve erişime sunulmasında teknolojik önlemleri uygulamayı tercih ettikleri anlaşılmaktadır ve ulusal hukuka uygun olması halinde burada ki hiçbir hüküm bu uygulamalara hanel getirmez.

Madde 8 **Mahremiyete Saygı**

Akit Taraflar, bu Anlaşmada öngörülen sınırlamalar ve istisnaların uygulanmasında, yararlanıcı kişilerin mahremiyetlerini başkalarıyla eşit olarak korumaya gayret göstereceklerdir.

Madde 9 **Sınır Ötesi Değişimi Kolaylaştırmak için İşbirliği**

1. Akit Taraflar, yetkili kuruluşların karşılıklı tanınmalarını desteklemek amacıyla, gönüllü bilgi paylaşımını teşvik etmek suretiyle, erişilebilir format kopyalarının sınır ötesi değişimini geliştirmeye gayret göstereceklerdir. WIPO Uluslararası Bürosu, bu amaçla bir bilgi erişim noktası kuracaktır.
2. Akit Taraflar, Madde 5 te düzenlenen faaliyetlerle uğraşan yetkili kuruluşlara, Madde 2(c) uyarınca yaptıkları uygulamaları ile ilgili bilgileri erişilebilir hale getirmek için, hem yetkili kuruluşlar arasında bilgi paylaşımı yoluyla, hem de politikaları ve uygulamaları hakkındaki bilgileri, erişilebilir format kopyalarının sınır ötesi değişimi de dahil olmak üzere, uygun olduğu ölçüde ilgili taraflara ve toplumun üyelerine erişilebilir kılmak suretiyle yardımcı olmayı üstlenir.
3. WIPO Uluslararası Bürosu, bu Anlaşma'nın işleyişi hakkındaki bilgileri, mümkün olduğunca paylaşmak üzere davet edilmektedir.
4. Akit Taraflar, bu Anlaşmanın konuları ve amacının gerçekleşmesine yönelik ulusal çabaların desteklenmesi konusunda uluslararası işbirliğinin ve bu işbirliğinin teşvik edilmesinin önemini kabul etmektedir¹².

Madde 10 **Uygulamaya İlişkin Genel İlkeler**

1. Akit Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almayı taahhüt ederler.
2. Hiçbir şey, kendi hukuk sistemi ve uygulaması içinde bu Anlaşma hükümlerinin uygulanmasında uygun yöntemi belirlemede Akit Taraflara engel teşkil etmez¹³.

¹² **Madde 9 a ilişkin Anlaşma Beyanı:** Madde 9 un yetkili kuruluşlar için zorunlu kayıt anlamına gelmediği ve de bu Anlaşma uyarınca tanınan faaliyetlerde yetkili kuruluşlar için bir ön şart teşkil etmediği anlaşılmaktadır; ama erişilebilir format kopyası sınır ötesi alışverişleri kolaylaştırmak için bilgi paylaşımına bir olanak sağlar.

¹³ **Madde 10(2) ye ilişkin Anlaşma Beyanı:** Ses formatındaki çalışmalar dahil, herhangi bir çalışma Madde 2(a) altındaki bir çalışma olarak nitelendiği zaman, bu Anlaşma ile sağlanan sınırlamalar ve beklentilerin erişilebilir format kopyasını yapmak dağıtmak ve yararlanıcı kişiler için kullanılabilir hale getirmek için ilgili haklara kıyasen uygulandığı anlaşılmaktadır.

Akit Taraflar, kendi ulusal hukuk sistemi ve uygulamaları dahilinde, özellikle yararlanıcı kişilerin lehine sınırlamalar veya istisnalar ya da diğer sınırlamalar ve istisnalar yoluyla veyahut bunların bir kombinasyonu ile bu Anlaşma kapsamındaki haklarını ve yükümlülüklerini yerine getirebilir. Anılanlar, Akit Tarafların Bern Sözleşmesi, diğer uluslararası anlaşmalar ve Madde 11’de düzenlenen hak ve yükümlülükleri ile uyumlu olarak, yararlanıcı kişilerin lehine onların ihtiyaçlarını karşılayacak adil uygulamalar, işlemler veya kullanımlara dair, adli, idari veya düzenleyici tespitler içerebilir.

Madde 11 **Sınırlamalar ve İstisnalar için Genel Yükümlülükler**

Bu Anlaşmanın uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirlerin alınmasında Akit Taraf hakları kullanılabilir ve tefsir edici anlaşmalar da dahil olmak üzere Bern Sözleşmesi, Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması (TRIPS) ve WIPO Telif Hakları Anlaşması uyarınca sahip olduğu yükümlülüklerle riayet eder.

- (a) Bern Sözleşmesi Madde 9(2) uyarınca Akit Taraf, eserlerin çoğaltılmasına, eser sahibinin meşru menfaatlerine makul sayılmayacak ölçüde zarar vermemek ve eserin normal kullanımına aykırı olmamak kaydıyla, bazı özel durumlar için izin verebilir;
- (b) Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması Madde 13 uyarınca, Akit Taraf, eser sahibinin meşru menfaatlerine makul sayılmayacak ölçüde zarar vermemek ve eserin normal kullanımına aykırı olmamak kaydıyla, bazı özel durumlar için eser sahibinin münhasır haklarına istisnalar ve sınırlamalar getirecektir;
- (c) WIPO Telif Hakları Anlaşması Madde 10(1) uyarınca, Akit Taraf, eser sahibinin meşru menfaatlerine makul sayılmayacak ölçüde zarar vermemek ve eserin normal kullanımına aykırı olmamak kaydıyla, bazı özel durumlar için eser sahiplerine WCT kapsamında tanınan münhasır haklara sınırlamalar ve istisnalar getirebilir;
- (d) WIPO Telif Hakları Anlaşması Madde 10(2) uyarınca, Akit Taraf, Bern Sözleşmesini uygularken, eser sahibinin meşru menfaatlerine makul sayılmayacak ölçüde zarar vermemek ve eserin normal kullanımına aykırı olmamak kaydıyla, bazı özel durumlar için haklara sınırlamalar ve istisnalar getirebilir.

Madde 12 **Diğer Sınırlamalar ve İstisnalar**

1. Akit Taraflar, bir Akit tarafın, ülkenin ekonomik durumunu, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak, uluslararası hak ve yükümlülüklerine uygun olarak ve az gelişmiş ülke olması durumunda bu ülkenin özel ihtiyaçlarını ve belirli uluslararası hak ve yükümlülüklerini ve bunların esnekliklerini dikkate alarak, yararlanıcı

kişilerin yararına kendi ulusal hukukunda, bu Anlaşmayla sağlanandan başka telif hakkı sınırlamaları ve istisnaları uygulayabileceğini kabul eder.

2. Bu Anlaşma engelli kişiler için ulusal hukuk tarafından sağlanan diğer sınırlama ve istisnalara hâlel getirmez.

Madde 13 **Kurul**

1. (a) Akit Tarafların bir Kurulu olacaktır.
(b) Her Akit Taraf, Kurulda, dönüşümlü delegeler, danışmanlar ve uzmanlarca desteklenen bir delege ile temsil edilecektir.
(c) Her delegasyonun gideri, delegasyonu atayan Akit Taraf tarafından karşılanacaktır. Kurul, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu teamüllerine uygun olarak gelişmekte olan ülkeler veya piyasa ekonomisine geçiş ülkeleri olarak kabul edilen Akit Tarafların delegasyonlarının katılımlarını kolaylaştırmak için WIPO'dan mali yardım verilmesini isteyebilir.
2. (a) Kurul, işbu Anlaşmanın uygulanması ve işleyişi ile bu anlaşmanın sürdürülmesi ve gelişimine ilişkin konular ile ilgilenecektir.
(b) Kurul, bazı hükümetler arası kuruluşların bu Anlaşma'ya taraf olması için kabulüne ilişkin 15 inci madde kapsamında kendisine verilen görevi yerine getirecektir.
(c) Kurul, bu Anlaşmanın gözden geçirilmesi amacıyla bir diplomatik konferansa çağrı için karara varacak ve böyle bir diplomatik konferansın hazırlanması için WIPO Genel Müdürüne gerekli talimatları verecektir.
3. (a) Bir Devlet olan her Akit Tarafın, bir oy hakkı vardır ve sadece kendi adına oy verir.
(b) Hükümetler arası bir organizasyon olan her Akit Taraf, kendi üye devletleri yerine bu Anlaşmaya taraf olan üye devletlerin sayısına eşit bir oy sayısı ile oylamaya katılabilir. Üye Devletlerden herhangi biri oy hakkını kullanırsa, bu tür hükümetler arası organizasyonlar oylamaya katılamazlar, aynı durum tersi için de geçerlidir.
4. Kurul, istisnai durumlar dışında, WIPO Genel Kuruluyla aynı dönemde ve aynı yerde, Genel Müdürün çağrısı üzerine toplanır.
5. Kurul kararlarını uzlaşma ile almaya gayret edecek ve olağanüstü oturumlara davet, yeterli çoğunluk gereklilikleri ve bu Anlaşma hükümlerine tabi, çeşitli işler için gerekli çoğunluklar da dahil olmak üzere kendi usul kurallarını oluşturacaktır.

Madde 14
Uluslararası Büro

WIPO Uluslararası Bürosu, bu Anlaşma ile ilgili idari görevleri yürütür.

Madde 15
Anlaşmaya Taraf Olma Ehliyeti

1. WIPO üyesi her devlet bu Anlaşma'ya taraf olabilir.
2. Kurul, bu Anlaşmanın kapsadığı konularda yetkili olduğunu beyan eden, kendi üye devletlerini bağlayıcı mevzuata sahip, ve kendi iç prosedürlerine uygun olarak yetkilendirilen herhangi bir hükümetlerarası kuruluşun bu Anlaşmaya taraf olarak kabul edilmesine karar verebilir.
3. Önceki paragrafta belirtilen Diplomatik Konferans'ta, bu Anlaşmayı kabul etmiş olduğunu beyan eden Avrupa Birliği, bu Anlaşmaya taraf olabilir.

Madde 16
Anlaşma Çerçevesinde Hak ve Yükümlülükler

Bu Anlaşmanın aksine olan özel hükümler saklı kalmak üzere, her bir Akit Taraf bu Anlaşma kapsamında tüm haklardan yararlanacak ve tüm yükümlülükleri üstlenecektir.

Madde 17
Anlaşmanın İmzalanması

Bu Anlaşma, Marakeş'teki Diplomatik Konferansta ve sonrasında, kabulünden sonraki bir yıl boyunca, WIPO Genel Merkezinde herhangi bir uygun tarafça imzaya açık kalacaktır.

Madde 18
Anlaşmanın Yürürlüğe Girişi

Bu Anlaşma, 15 inci maddede atıfta bulunulan 20 uygun tarafın onay veya katılma belgelerini tevdi etmesinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 19
Anlaşmaya Taraf olmak için Yürürlük Tarihi

Bu Anlaşma;

- (a) Bu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 18 inci maddede atıfta bulunulan 20 uygun tarafı;

(b) WIPO Genel M¼d¼r¼ne onay veya katılım belgesini tevdi ettiği tarihten itibaren ¼ ay ge¼tikten sonra, 15 inci maddede atıfta bulunulan her bir uygun Tarafı bağlayacaktır.

Madde 20 **Anlaşmadan ¼ekilme**

Herhangi bir Akit Taraf, WIPO Genel M¼d¼rl¼ę¼ne yapılan bir bildirimle bu Anlaşmadan ¼ekilebilir. ¼ekilme, WIPO Genel M¼d¼rl¼ę¼n¼n bildirimini aldığı tarihten itibaren bir yıl sonra y¼r¼rl¼ę¼ girer.

Madde 21 **Anlaşmanın Lisanları**

1. Bu Anlaşma İngilizce, Arap¼a, ¼ince, Fransızca, Rus¼a ve İspanyolca dillerinde tek asıl n¼sha olarak imzalanmış olup bu dillerdeki t¼m versiyonları aynı derecede ge¼erlidir.
2. Madde 21(1) de belirtilen dışında herhangi bir dilde resmi bir metin, ilgili t¼m taraflara danışıldıktan sonra, ilgili bir tarafın isteği ¼zerine, WIPO Genel M¼d¼rl¼ę¼ tarafından oluşturulur. Bu paragraf kapsamında "ilgili taraf" ifadesiyle; ¼nerilen dilin resmi dil veya resmi dillerinden biri olduğu her WIPO ¼yesi devleti ve eğer resmi dillerinden biri ¼nerilmıřse Avrupa Birliği ve bu Anlaşma'ya taraf olabilecek herhangi bir h¼k¼metler arası kuruluş, kastedilmektedir.

Madde 22 **Tevdi Makamı**

WIPO Genel M¼d¼rl¼ę¼, bu Anlaşmanın tevdi makamıdır.

27 Haziran 2013 tarihinde Marakeş 'te ger¼ekleřtirilmiřtir.

**Kör, Görme Engelli veya başka bir nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin
Yayımlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşması**

Yukarıdaki İngilizce metnin, 27 Haziran 2013 tarihinde kabul edilen orijinal metnin gerçek bir kopyası olduğunu tasdik ederim.

Francis Gurry
Genel Müdür
Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü
9 Mayıs 2014 tarihinde imzalanmıştır.